

Samouszkodzenia w izolacji penitencjarnej z perspektywy gier psychologicznych z uwzględnieniem możliwych interwencji bazujących na stanie Ja Dorosły

Poziom wystąpienia: pierwszy i drugi

Dziedzina: Psychoterapia

Prelegentka:

Elżbieta Jasnosik

Praktyk AT w dziedzinie psychoterapii

Wykład prowadzony podczas Konferencji Polskiego Towarzystwa Analizy Transakcyjnej „DOROSŁY U STERU W BADANIACH, TEORII I PRAKTYCE” 17-18 września 2022r.

Kodeks karny wykonawczy regulujący wykonywanie kar w tym kary pozbawienia wolności zapisem art. 116a zabrania osobom pozbawionym wolności „odmawiać przyjmowania posiłków dostarczanych przez administrację zakładu karnego w celu wymuszenia określonej decyzji lub postępowania, a także powodować u siebie uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, jak również nakłaniać lub pomagać w dokonywaniu takich czynów”. Tym samym przepisy definiują samouszkodzenia jako wykroczenie i pozwalają na stosowane kar dyscyplinarnych. Stąd w praktyce penitencjarnej funkcjonuje podział samouszkodzeń na instrumentalne i emocjonalne, a jednym z zadań psychologa jest w trakcie przeprowadzanego badania psychologicznego dokonanie oceny motywów podjętej autoagresji oraz zaproponowanie dalszego postępowania wobec osadzonego. Jednym ze sposobów ułatwiającym dokonanie rozróżnienia charakteru samouszkodzeń może być definiowanie ich w kategoriach gier psychologicznych (William, F. C., 2015).

W trakcie wystąpienia przedstawiony zostanie schemat gry psychologicznej obserwowanej w podejmowanych przez osadzonych zachowaniach autoagresywnych. W tym celu wykorzystana będzie analiza gier przedstawiona przez E. Berne'a (2007). Poza teorią gier psychologicznych wykorzystany zostanie model strukturalny stanów Ja oraz teoria skryptu. Odniesienie się to dwóch ostatnich konceptów uwarunkowane jest wskazywanymi w bibliografii powodami dokonywanych samouszkodzeń, wskazującymi na charakterystyczny dla populacji osadzonych realizowanie potrzeb w warunkach penitencjarnych (Dykty, E., 2018). Biorąc pod uwagę również charakter instytucji totalnych opartych w znacznej mierze na interakcjach stanu Ja Dziecko i Ja Rodzic tym ważniejsze zdaje się dbanie o aktywnego Dorosłego oraz uważność na podejmowanie interwencji płynących właśnie z tego stanu a tym samym dbanie o zachowanie pozycji OK-OK.

Wystąpienie koncentrować będzie się na grach psychologicznych w szczególności tych trzeciego stopnia, ich przebiegu, interwencjach, skutkach. Swoje miejsce w wystąpieniu będą miały samouszkodzenia jako element gier. W wystąpieniu wykorzystane zostaną przypadki pacjentów.

Terminy z języka AT omawiane podczas wystąpienia:

teoria gier psychologicznych, trójkąt dramatyczny, model funkcjonalny i strukturalny Stanów Ja

Berne, E. (2007). *W co grają ludzie. Psychologia stosunków międzyludzkich*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Stewart, I. & Joines V. (2016). *Analiza Transakcyjna Dzisiaj*. Poznań: Dom Wydawniczy Rebis.

Dykty, E. (2018). Uwarunkowania autoagresji wśród skazanych. *Przegląd Więziennictwa Polskiego*, nr 98, Warszawa.

William, F. C. (2015). Play at Your Own Risk: Games, Play, and Intimacy. *Transactional Analysis Journal*, 45(2) 79-90.

Walsh, B. W. (2012). *Terapia Samouszkodzeń*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Boćwińska-Kiluk, B. (2017). *Zachowania autoagresywne w zakładach karnych w Polsce – ujęcie teoretyczne*. <https://www.arch.ms.gov.pl/pl/probacja/2017/download,3607,7.html>

Babiker, G. & Arnold, L. (2002) *Autoagresja. Mowa Zranionego Ciała*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Statystyki zachowań autoagresywnych przygotowywane przez BP CZSW. Lata 2015-2021.

Wystąpienie będzie oparte o prezentację.

Elżbieta Jasnosik – psycholog, psychoterapeuta, praktyk Analizy Transakcyjnej w dziedzinie psychoterapii. Prowadzę prywatny gabinet, w którym pracuję z dorosłymi oraz młodzieżą. Od ponad 10 lat pracuję z recydywistami penitencjarnymi.